

ປັດໄຈທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ລາຍໄດ້ຄົວເຮືອນຂອງປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການ ກໍ່ສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້າເຊປຽນ-ເຊນ້ານ້ອຍ ເມືອງປາກຊ່ອງ ແຂວງຈໍາປາສັກ

ວໍລະໄຊ ແກ້ວອາສາ¹, ແສງສຸລິຍາ ຈັນທະນາຄອນ², ໂສວັດ ຄໍາຜູ້ວັນ³, ກອງຄໍາ ແກ້ວອຸ່ນວິງ⁴

ຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ຈໍາປາສັກ, ສປປ ລາວ

ບົດຄັດຫຍໍ້

ການສຶກສາຄັ້ງນີ້ ແມ່ນມີຈຸດປະສົງເພື່ອ: 1) ເພື່ອສຶກສາເຖິງປັດໄຈທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ລາຍໄດ້ຄົວເຮືອນຂອງປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການສ້າງເຂື່ອນເຊປຽນ-ເຊນ້ານ້ອຍ ເມືອງປາກຊ່ອງ ແຂວງຈໍາປາສັກ; 2) ເພື່ອສຶກສາເຖິງລະດັບຄວາມຄິດເຫັນຂອງປະຊາຊົນ ຕໍ່ກັບການຝຶນຜູ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການສ້າງເຂື່ອນເຊປຽນ -ເຊນ້ານ້ອຍ, ເມືອງປາກຊ່ອງ, ແຂວງຈໍາປາສັກ; 3) ເພື່ອປຽບທຽບລະດັບຄວາມຄິດເຫັນຂອງປະຊາຊົນ ຕໍ່ກັບການຝຶນຜູ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການສ້າງເຂື່ອນເຊປຽນ-ເຊນ້ານ້ອຍ, ເມືອງປາກຊ່ອງ, ແຂວງຈໍາປາສັກ. ຜູ້ສຶກສາ ໄດ້ວິເຄາະຂໍ້ມູນໃນທາງດ້ານປະລິມານໂດຍນໍາໃຊ້ແບບສອບຖາມເປັນເຄື່ອງມືໃນການສຶກສາ ທີ່ເປັນຂໍ້ມູນປະຖົມພູມ ທີ່ໄດ້ຈາກການເກັບຂໍ້ມູນຈາກແບບສອບຖາມ ນໍາກຸ່ມຕົວຢ່າງ ຈໍານວນ 250 ສະບັບ, ໂດຍນໍາໃຊ້ໂປຣແກຣມສໍາເລັດຮູບທາງສະຖິຕິໃນການວິເຄາະ ແລະ ອະທິບາຍຄ່າຄວາມຖີ່, ຄ່າສ່ວນຮ້ອຍ, ຄ່າສະເລ່ຍ, ຄ່າຜັນປ່ຽນມາດຖານ, ຄ່າຄ່າສໍາປະສິດສະຫະສໍາຜັນ ແລະ ວິເຄາະການຖືດຖອຍແບບພະຫຸຄຸນ.

ຜົນການວິເຄາະແບບຈໍາລອງປັດໄຈທີ່ມີການຝຶນຜູ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ກັບການສ້າງລາຍໄດ້ຄົວເຮືອນ, ຜົນການທົດສອບພົບວ່າ: ຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະທຸກຕົວທີ່ໃຊ້ໃນແບບຈໍາລອງ ສາມາດອະທິບາຍການປ່ຽນແປງດ້ານເສດຖະກິດຂອງຄົວເຮືອນໄດ້ 33.22 ສ່ວນຮ້ອຍ ເຊິ່ງມີຄ່າ F-statistic=70.88, Prob>F=0.0000 ເຊິ່ງໜ້ອຍກວ່າລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິທີ່ລະດັບ 0.01 ສະແດງວ່າ ສົມຜົນດັ່ງກ່າວສາມາດນໍາໃຊ້ໄດ້ ດ້ວຍລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນທາງສະຖິຕິ 99 ສ່ວນຮ້ອຍ.

ຜົນການວິເຄາະລະດັບຄວາມຄິດເຫັນຂອງປະຊາຊົນ ຕໍ່ການຝຶນຜູ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການສ້າງເຂື່ອນເຊປຽນ-ເຊນ້ານ້ອຍ, ເມືອງປາກຊ່ອງ, ແຂວງຈໍາປາສັກ ເຊິ່ງວັດແທກໃນສາມລັກສະນະຜົນການວິເຄາະຂໍ້ມູນພົບວ່າ ລະດັບຄວາມຄິດເຫັນຕໍ່ການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນ, ຄວາມຄິດເຫັນຕໍ່ນະໂຍບາຍການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຄວາມຄິດເຫັນຕໍ່ການປະກອບສ່ວນໃນການຝຶນຜູ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ເຫັນວ່າ: ດ້ານຄວາມຄິດເຫັນຕໍ່ການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນເຊປຽນ-ເຊນ້ານ້ອຍ ມີຄ່າສະເລ່ຍສູງກວ່າໝູ່ 4.04 ຈັດຢູ່ໃນລະດັບຫລາຍ ແລະ ໜ້ອຍກວ່າໝູ່ແມ່ນດ້ານຄວາມຄິດເຫັນຕໍ່ການປະກອບສ່ວນໃນການຝຶນຜູ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ມີຄ່າສະເລ່ຍ 4.01 ຈັດຢູ່ໃນລະດັບຫລາຍ.

ຜົນການປຽບທຽບລະດັບຄວາມຄິດເຫັນຂອງປະຊາຊົນຕໍ່ກັບການຝຶນຜູ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ໂດຍຈໍາແນກຕາມປັດໄຈສ່ວນບຸກຄົນ ພົບວ່າ ປະຊາຊົນທີ່ມີ ເພດ, ອາຍຸ, ລະດັບການສຶກສາ, ອາຊີບ

¹ ນັກສຶກສາປະລິນຍາໂທສາຂາພັດທະນາຄຸ້ມຄອງແບບຍືນຍົງ ຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ, ອີເມວ:

Vorlaxay1983@gmail.com

² ຫ້ອງການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ບໍລິການວິຊາການ, ມະຫາວິທະຍາໄລຈໍາປາສັກ, ອີເມວ: cnksengsouliya@gmail.com

³ ພາກວິຊາເສດຖະສາດ, ຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ ອີເມວ: sovath@cu.edu.la

⁴ ຄະນະສຶກສາສາດ, ເມວ: Email: Khongkhamkeounvong@gmail.com

ແລະ ລາຍໄດ້ ແຕກຕ່າງກັນ ມີຄວາມຄິດເຫັນ ບໍ່ແຕກຕ່າງກັນ ທີ່ລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05 ຢູ່ໃນທຸກດ້ານ. ດັ່ງນັ້ນ ; ຈິ່ງປະຕິເສດສົມມຸດຖານທຸກດ້ານ.

ຄໍາສັບສໍາຄັນ: ປັດໄຈທີ່ສິ່ງຜົນ, ລາຍໄດ້ຄົວເຮືອນ, ການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້າ.

Factors Influencing On The Household Income Of Villagers Affected By The Xeplian-Xenamnoy Hydropower Project In Paksong District, Champasak Province

Vorlaxay KEOASA¹, Sengsouliya CHANTHANAKHONE²
Sovat KHAMPHOUVANH³, Khongkham KEOOUNVONG⁴

The Faculty of Economics and Management, Champasak University, Lao PDR

Abstract

This study is intended to: 1) to study the factors affecting the household income of the people affected by the construction of the Xepian-Xenamnoy Dam, Paksong District, Champasak Province; To study the opinion of the people regarding the restoration of their lives after being affected by the construction of the Xepian-Xenamnoy Dam, Paksong District, Champasak Province; 3) To compare the level of people's opinions on the restoration of living conditions after being affected by the construction of the Xepian-Xenamnoy Dam, Paksong District, Champasak Province. The study analyzed quantitative data using a questionnaire as a primary data study tool that examined data from a questionnaire with a Samples in this research are 250 samples, using a statistical completion program to analyze and explain the frequency, percentage, average value, standard deviation, union cost and analysis of deaf ness.

The results of a simulation of factors associated with household income generation, the test results found that all independent variables used in the model could explain 33.22 percent of household economic changes, with F-statistic=70.88, Prob>F=0.0000, which is less than the statistical priority level at 0.01 shows that such a balance can be applied with a statistical conviction of 99 percent.

Results of the analysis of the level of public opinion on the restoration of life after being affected by the construction of the Sepian-Shanol Dam, Bangkok, Bangladesh, which measures in three characteristics. The data analysis found that the level of opinion on pipeline construction, comments on environmental management policies and comments on contributions to the restoration of the lives of the affected people found: The opinion aspects to the construction of the Dam are averaged higher than the 4.04 peers, ranked at a greater level and less than most are ideological

The results of the comparison by distinguishing by individual factors found that people with different gender, age, education level, profession and income have different opinions at the statistical significance level of 0.05 in all aspects. Therefore; rejecting all assumptions.

Key words: contributing factors, household Income, power plant construction.

¹Department of Economics, Email: Vorlaxay1983@gmail.com

²Scientific and Academic Office, CU, Email: ctksengsouliya@gmail.com

³Department of Economics, Email: sovat@cu.edu.la

⁴Faculty of Education, Email: Khongkhamkeounvong@gmail.com

1. ພາກສະໜີ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນ ລາວເປັນປະເທດໜຶ່ງທີ່ມີຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ທີ່ອຸດົມ ສົມບູນເຊັ່ນ: ຊັບພະຍາກອນທີ່ດິນ, ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້, ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ທໍລະນີ ສາດ-ແຮ່ທາດ ແລະ ຊີວະນາໆຜັນ ຊຶ່ງຊັບພະຍາກອນ ເຫຼົ່ານີ້ໄດ້ເປັນທ່າແຮງໃນການຊຸກຍູ້ເຮັດໃຫ້ລວມ ຍອດຜະລິດຕະຜົນພາຍໃນມີການຂະຫຍາຍຕົວ ແລະ ລາຍໄດ້ສະເລ່ຍຕໍ່ຫົວຄົນເພີ່ມຂຶ້ນ. ການ ພັດທະນາປະເທດແມ່ນອີງຕາມແຜນພັດທະນາເສດ ຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດໃນແຕ່ລະໄລຍະ, ການ ຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດສ່ວນໃຫຍ່ໃນໄລຍະ ຜ່ານມາແມ່ນອີງຕາມທ່າແຮງຂອງຊັບພະຍາກອນທຳ ມະຊາດພາຍໃນປະເທດເປັນສ່ວນໃຫຍ່ເປັນຕົ້ນ: ການຂຸດຄົ້ນແຮ່ທາດ, ການພັດທະນາຜື້ນຖານໂຄງ ລ່າງ, ຂະແໜງບໍລິການ ແລະ ຂະແໜງພະລັງງານ ໄຟຟ້າ ໂດຍທີ່ຂະແໜງພະລັງງານໄຟຟ້າຈະມີ ລັກສະນະພູມິປະເທດທີ່ອໍານວຍໃນການຜະລິດພະ ລັງງານໄຟຟ້າຈຳນວນມະຫາສານເພື່ອນຳໃຊ້ພາຍໃນ ແລະ ຂາຍໃຫ້ປະເທດເພື່ອນບ້ານໂດຍສະເລ່ຍປະມານ 8.000 ເມກາວັດ (MW)ໂດຍສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຈະສົ່ງ ອອກປະເທດໄທ ແລະ ສສ ຫວຽດນາມ (ADB,2007).

ພະລັງງານໄຟຟ້າຖືເປັນປັດໄຈຜື້ນຖານທີ່ມີ ຄວາມສຳຄັນ ແລະ ຈຳເປັນຢ່າງຍິ່ງຕໍ່ການດຳລົງຊີວິດ ຂອງມະນຸດໃນຍຸກປະຈຸບັນ, ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງ ປະຊາກອນ, ການຈະເລີນເຕີບໂຕທາງດ້ານ ເສດຖະກິດ ແລະ ຄວາມກ້າວໜ້າທາງດ້ານ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີເຮັດໃຫ້ມີການ ຜະລິດຄິດຄົ້ນອຸປະກອນ, ເຄື່ອງມື, ເຄື່ອງຈັກ ແລະ ເຄື່ອງ ໃຊ້ສອຍຕ່າງໆເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມ ຕ້ອງການຂອງມະນຸດ (Arshad,2001) ເຊິ່ງ ພະລັງງານໄຟຟ້າເປັນຕົວຂັບເຄື່ອນໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນໃຫ້ ແກ່ການເຮັດວຽກຂອງລະບົບຕ່າງໆ ຍິ່ງໄປກວ່ານີ້ ພະລັງງານໄຟຟ້າຍັງເປັນຕົວປ່ຽນທີ່ມີບົດ ບາດໃນ

ການພັດທະນາເສດຖະກິດໃນຫຼາຍປະເທດ ເຊິ່ງມັນ ປະກອບສ່ວນໃນການເພີ່ມຜົນຜະລິດໃນຂະແໜງ ກະສິກຳ ແລະ ອຸດສາຫະກຳທີ່ທັນສະໄໝ, ການ ກະຈາຍລາຍໄດ້ ແລະ ການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດໃນ ການແຂ່ງຂັນໃນດ້ານການຜະລິດ ແລະ ການຂາຍ ສິນຄ້າ ທັງເປັນສິນຄ້າສິ່ງອອກທີ່ສຳຄັນຂອງຫຼາຍ ປະເທດ. (World Bank, 2007; United Nations, 2007). ໂດຍສະເພາະປະເທດທີ່ມີທ່າແຮງທາງດ້ານ ທີ່ຕັ້ງຍຸດທະສາດທີ່ເອື້ອອໍານວຍໃຫ້ແກ່ການຜະລິດ ຜະລັງງານໄຟຟ້າໃນຮູບແບບຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ໄຟຟ້າ ພະລັງງານນໍ້າ, ພະລັງງານລົມ, ແສງອາທິດ, ພະລັງງານຖານຫີນ ແລະ ພະລັງງານທາງເລືອກອື່ນໆ.

ປະເທດລາວເປັນປະເທດໜຶ່ງທີ່ເອົາຍຸດທະສາດ ດ້ານພະລັງງານໄຟຟ້າເປັນປັດໄຈທີ່ສຳຄັນໃນການຂັບ ເຄື່ອນເສດຖະກິດປະເທດ ໂດຍມີເປົ້າໝາຍທີ່ຈະສ້າງ ໃຫ້ ປະເທດກາຍເປັນ Battery of ASEAN (Edgardo,2018); ເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍດັ່ງກ່າວ ລັດຖະບານໄດ້ມີການອະນຸມັດໃຫ້ມີການດຳເນີນ ໂຄງການກໍ່ສ້າງສະຖານີຜະລິດພະລັງ ງານໄຟຟ້າເປັນ ຈຳນວນຫຼາຍກະຈາຍເກືອບທຸກແຂວງໃນທົ່ວປະເທດ ໂດຍສະເພາະເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງງານນໍ້າທີ່ເປັນ ແຫຼ່ງ ນໍ້າທຳມະຊາດ ເຮັດໃຫ້ປະຈຸບັນນີ້ທົ່ວປະເທດມີໄຟຟ້າ ໃຊ້ຢ່າງທົ່ວເຖິງເກືອບ100% (ສະພາແຫ່ງຊາດ, 2021); ແຂວງຈຳປາສັກເປັນແຂວງໜຶ່ງທີ່ມີການ ກໍ່ສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງງານນໍ້າຫຼາຍສົມຄວນໃນ ພາກໃຕ້ ຂອງ ສ ປປ ລາວ ເຊິ່ງໃນປີ2022 ທີ່ຜ່ານ ມານີ້ມີເຂື່ອນໄຟຟ້າທີ່ໄດ້ລົງນາມແລ້ວທັງໝົດ 31 ໂຄງການ (1ໂຄງການພາກຂະຫຍາຍ) ມີກຳລັງການ ຕິດຕັ້ງ 1.848,80 ເມກາວັດ(MW) ຄາດວ່າຈະ ສາມາດຜະລິດກະແສໄຟຟ້າໄດ້ທັງໝົດ 9.203,18 ກິກກະວັດໂມງ (GWh) ໃນນັ້ນ, ໂຄງການທີ່ດຳເນີນ ການຜະ ລິດແລ້ວ ມີ 7 ໂຄງການ ມີກຳລັງການຕິດ ຕັ້ງ 734 ເມກາວັດ (MW), ໂຄງການທີ່ມີສັນຍາຄຸ້ມ ຄອງໂຄງການ (SHOA) 5 ໂຄງການ ມີກຳລັງການ ຕິດຕັ້ງ 41,4 ເມກາວັດ(MW), ໂຄງການທີ່ຢູ່ໃນຂັ້ນ ຕອນພັດທະນາໂຄງການ (PDA) 2 ໂຄງການ ແລະ ໂຄງການທີ່ຢູ່ໃນຂັ້ນຕອນການເຮັດບົດບັນທຶກຄວາມ

ເຂົ້າໃຈ(MOU) 20ໂຄງການ ມີກຳລັງການຕິດຕັ້ງ 101.5 ເມກາວັດ (MW). ນອກຈາກນັ້ນຍັງມີໂຄງການພະລັງງານທົດແທນ(ໂຄງການໄຟຟ້າແສງຕາເວັນ ແລະ ພະລັງງານລົມ) 5 ໂຄງການ ມີກຳລັງການຕິດຕັ້ງ 1.650 ເມກາວັດ (MW) (ພະແນກພະລັງງານ ແລະບໍ່ແຮ່ ແຂວງຈຳປາສັກ, 2022).

ເຂື່ອນໄຟຟ້າເຊປຽນ-ເຊນ້ານ້ອຍ ເປັນເຂື່ອນໄຟຟ້າແຫ່ງໜຶ່ງ ທີ່ໄດ້ມີການພັດທະນາຈົນມາຮອດປະຈຸບັນໂດຍຕັ້ງຢູ່ລະຫວ່າງສອງແຂວງຄື: ແຂວງຈຳປາສັກ ແລະ ແຂວງອັດຕະປື, ຕົວເຂື່ອນແມ່ນຕັ້ງຢູ່ພູຜຽງບໍລິເວນ ເມືອງປາກຊ່ອງ ແຂວງ ຈຳປາສັກ ຫ່າງຈາກເທດສະບານແຂວງຈຳປາສັກປະມານ 95 ກິໂລແມັດ, ສຳລັບເຮືອນຈັກໄຟຟ້າ (Power House) ແມ່ນຕັ້ງຢູ່ເມືອງສະມາຄີໄຊ ແຂວງອັດຕະປື ມີກຳລັງການຕິດຕັ້ງ 410 ເມກາວັດ (MW) ສາມາດຜະລິດກະແສໄຟຟ້າໄດ້ທັງໝົດສະເລ່ຍຕໍ່ປີ 1.804,2 ກິກວະວັດໂມງ (GWh) ຊຶ່ງພະລັງງານໄຟຟ້າທີ່ຜະລິດໄດ້ແມ່ນຂາຍພາຍໃນ ສ ປປ ລາວ (EDL) 10% ແລະ ສົ່ງອອກຂາຍປະເທດໄທ (EGAT) 90% (ກະຊວງແຜນການ ແລະການລົງທຶນ,2016). ໂຄງການປະຈຸບັນໂດຍມີ 4 ບໍລິສັດຖືຮຸ້ນຄື: ບໍລິສັດ SK(ສ.ເກົາຫລີໃຕ້) ຖືຮຸ້ນ26%, ບໍລິສັດ (Korea Western Power) ຖືຮຸ້ນ25% , ບໍລິສັດໄຟຟ້າຮາຊບຸຣີ (ລາດຊະອານາຈັກໄທ)ຖືຮຸ້ນ25% ແລະ ບໍລິສັດຖືຮຸ້ນລາວ (LHSE)ຖືຮຸ້ນ24% ໂດຍໃຊ້ງົບປະມານໃນການກໍ່ສ້າງທັງໝົດ 1 ຕື້ 20 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ຫລື ປະມານ 8.160 ຕື້ກີບ; ໄດ້ມີການເລີ່ມລົງມືກໍ່ສ້າງຢ່າງເປັນທາງການປີ 2013 ແລະ ຈະໃຫ້ສຳເລັດໃນປີ 2019 (ກົມທຸລະກິດພະລັງງານ, 2016).

ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ເພື່ອນຳໄປສູ່ການຍົກລະດັບມາດຕະຖານການດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນໃຫ້ມີຄຸນນະພາບຊີວິດທີ່ດີຂຶ້ນ ຈະຕ້ອງໄດ້ມີການສຶກສາລົງ

ເລິກເຖິງປັດໄຈທີ່ເປັນທຳ ແຮງໃນການສ້າງເສດຖະກິດຄົວເຮືອນໃຫ້ກັບເຂົາເຈົ້າ ໂດຍອີງໃສ່ຂີດຄວາມສາມາດທີ່ປະຊາຊົນໃນທ້ອງຖິ່ນສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄດ້ ແລະ ຢູ່ບົນຜືນຖານຄວາມຄິດເຫັນ ຫຼື ການຕັດສິນໃຈຂອງປະຊາຊົນໃນຊຸມຊົນເປັນຫຼັກ. ດັ່ງນັ້ນ, ການສຶກສາວິໄຈໃນຄັ້ງນີ້ຈຶ່ງມີຄວາມສົນໃຈຢາກສຶກສາເຖິງປັດໄຈທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ເສດຖະກິດຄົວເຮືອນຂອງປະຊາຊົນ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການສ້າງເຂື່ອນ ໄຟຟ້າເຊປຽນ-ເຊນ້ານ້ອຍ ເມືອງປາກຊ່ອງ ແຂວງຈຳປາສັກ ເພື່ອເປັນຂໍ້ມູນທາງດ້ານວິຊາການທີ່ເປັນບ່ອນອີງໃນການປະກອບການຕັດສິນໃຈພັດທະນາ ແລະ ຜືນຜູ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນໃນຊຸມຊົນໃຫ້ດີຂຶ້ນ ແລະ ເປັນຂໍ້ມູນໃຫ້ກັບອົງການຈັດຕັ້ງອິດສະຫຼະ ແລະ ນັກພັດທະນາຊຸມຊົນທີ່ຕ້ອງການເຂົ້າໄປມີສ່ວນຮ່ວມໃນການພັດທະນາຊຸມຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບໃນອະນາຄົດຕໍ່ໜ້າ.

2. ຈຸດປະສົງ

2.1 ເພື່ອສຶກສາເຖິງປັດໄຈທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ລາຍໄດ້ຄົວເຮືອນຂອງປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການສ້າງເຂື່ອນເຊປຽນ-ເຊນ້ານ້ອຍ ເມືອງປາກຊ່ອງ ແຂວງຈຳປາສັກ;

2.2 ເພື່ອສຶກສາເຖິງລະດັບຄວາມຄິດເຫັນຂອງປະຊາຊົນ ຕໍ່ກັບການຜືນຜູ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການສ້າງເຂື່ອນເຊປຽນ-ເຊນ້ານ້ອຍ, ເມືອງປາກຊ່ອງ, ແຂວງຈຳປາສັກ.

2.3 ເພື່ອປຽບທຽບລະດັບຄວາມຄິດເຫັນຂອງປະຊາຊົນ ຕໍ່ກັບການຜືນຜູ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການສ້າງເຂື່ອນເຊປຽນ-ເຊນ້ານ້ອຍ, ເມືອງປາກຊ່ອງ, ແຂວງຈຳປາສັກ.

3. ວິທີການຄົ້ນຄວ້າ

ການສຶກສາຄັ້ງນີ້ ຜູ້ສຶກສາໄດ້ນຳໃຊ້ຮູບແບບທາງດ້ານປະລິມານ ໂດຍສະເພາະນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນປະຖົມພູມ ໂດຍນຳໃຊ້ແບບສອບຖາມເປັນເຄື່ອງມືໃນການສຳຫຼວດເກັບກຳຂໍ້ມູນກັບຫົວໜ້າຄົວເຮືອນ ຫຼື ຕົວແທນຂອງຄົວເຮືອນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ໃນຈຳນວນ

12 ບ້ານຄື: ບ້ານເຊນນ້ຳນ້ອຍ, ນ້ຳເລງ, ແກ້ວຄູນເມືອງ, ດອນໂຂງ, ລາສະສິນ, ນ້ຳຕ້າງ, ນ້ຳກົງ, ຫ້ວຍຊອຍ (8 ບ້ານ ຮັບຜົນກະທົບທາງກົງ) ແລະ ບ້ານຕະໂອດ, ຕະຍົກເສືອ, ໜອງພະ ໜວນ ແລະ ບ້ານຫ້ວຍຈອດ (4 ບ້ານ ຮັບຜົນກະທົບທາງອ້ອມ) ເມືອງປາກຊ່ອງ ແຂວງຈຳປາສັກ; ການເລືອກກຸ່ມຕົວຢ່າງໃນການສຶກສາ ແມ່ນໄດ້ອີງໃສ່ສຸດການຄຳນວນກຸ່ມຕົວຢ່າງຂອງ Taro Yamane (1973) ກໍລະນີ ຮູ້ຈຳນວນປະຊາກອນທີ່ຊັດເຈນ ເຊິ່ງມີຈຳນວນປະຊາກອນທັງໝົດ 653 ຄອບຄົວ ແລະ ກຸ່ມຕົວຢ່າງ 250 ຕົວຢ່າງ; ການວິເຄາະຂໍ້ມູນດ້ວຍການນຳໃຊ້ໂປຣແກມສຳເລັດຮູບທາງສະຖິຕິ ສຳລັບການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ ໃຊ້ສະຖິຕິ ຜັນລະນາ (Descriptive Statistics) ເພື່ອອະທິບາຍ ລັກສະນະທົ່ວໄປຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງ, ໃນການວິເຄາະ ປັດໄຈທີ່ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ລາຍໄດ້ຄົວເຮືອນຂອງ ປະຊາຊົນ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການສ້າງເຂື່ອນ ເຊປຽນ-ເຊນນ້ຳນ້ອຍ, ເມືອງປາກຊ່ອງ, ແຂວງຈຳປາສັກ ແມ່ນນຳໃຊ້ສົມຜົນການຖົດຖອຍແບບພະຫຸຄູນ (Multiple-regression Model) ແລະ ການຄາດປະມານດ້ວຍວິທີກຳລັງສອງນ້ອຍສຸດ (Ordinary Least Squares: OLS) ເຊິ່ງແບບຈຳລອງທີ່ໃຊ້ໃນການປະເມີນຜົນກະທົບດັ່ງກ່າວ ແມ່ນອີງຕາມໂຄງສ້າງແບບຈຳລອງຂອງ Park and Wang(2010) ດັ່ງທີ່ໄດ້ສະແດງໃນແບບຈຳລອງທີ (1)

$$Y_{ij} = \alpha + \beta_{ij}HC_{ij} + \varepsilon_{ij}AF_{ij} + \delta_{ij}TSF_{ij} + \lambda_{ij}PEF_{ij} + u_{ij}$$

ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວໄປແລ້ວວ່າ ຜົນກະທົບຂອງບັນດາຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະຕໍ່ກັບຕົວປ່ຽນຕາມກໍ່ຄືລາຍໄດ້ສະເລ່ຍ ຕໍ່ປີຂອງຄົວເຮືອນແມ່ນຈະຖືກພິສູດດ້ວຍວິທີ OLS ໃນກໍລະນີດັ່ງກ່າວນີ້ ຕົວປ່ຽນຕາມເປັນຈຳນວນເງິນຂໍ້ມູນຈະມີຄ່າບິດເບື້ອນສູງ (Highly, Skewed), ສະນັ້ນ ຕົວປ່ຽນຕາມໃນສົມຜົນທີ 1 ທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນການວິເຄາະຈະຖືກປ່ຽນໃຫ້ຢູ່ໃນຮູບແບບຂອງ ລ່ອກກະລິດ(Semi-log from)ດັ່ງສະແດງໃນສົມຜົນທີ 2

$$Y_{ij} = \alpha + \beta_{ij}HC_{ij} + \varepsilon_{ij}AF_{ij} + \delta_{ij}TSF_{ij} + \lambda_{ij}PEF_{ij} + u_{ij}$$

ສະຖິຕິທີ່ນຳໃຊ້ ແມ່ນ ຄ່າຄວາມຖີ່ (Frequency =F

ຄ່າສ່ວນຮ້ອຍ(Percentage=%),ຄ່າສະເລ່ຍ(Mean = \bar{X}), ຄ່າຜິດດ່ຽງມາດຕະຖານ(Standard Deviation = S.D)

ແລະ ການປຽບທຽບລະດັບຄວາມຄິດເຫັນ ແມ່ນ ໃຊ້ນຳສະຖິຕິ Independent t-test ໃຊ້ສຳລັບຕົວປ່ຽນທີ່ ມີ ສອງກຸ່ມ ແລະ F-test (One Way ANOVA) ໃຊ້ສຳລັບສາມຕົວປ່ຽນຂຶ້ນໄປ. ເມື່ອເຫັນວ່າມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຈະໄດ້ມີການປຽບທຽບຄວາມແຕກຕ່າງຂອງຄ່າສະ ເລ່ຍເປັນຄູ່ ດ້ວຍວິທີຄວາມແຕກຕ່າງທີ່ມີຄວາມສຳຄັນໜ້ອຍທີ່ສຸດ(Least Significant Difference: LSD)

4. ຜົນໄດ້ຮັບ

ຜົນການວິເຄາະຂໍ້ ມູນຕົວຈິງຈາກກຸ່ມຕົວຢ່າງ ພົບວ່າ ໃນເຂດພື້ນທີ່ການສຶກສາມີຫລາຍປັດໄຈທີ່ສິ່ງຜົນຕໍ່ລາຍໄດ້ຄົວເຮືອນຂອງປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການສ້າງເຂື່ອນເຊປຽນ-ເຊນນ້ຳນ້ອຍ ເມືອງປາກຊ່ອງ ແຂວງຈຳປາສັກ ໂດຍລວມແມ່ນຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍ, ເຊິ່ງປະຊາຊົນສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນເປັນເພດຊາຍ ກວມເອົາ 64 ສ່ວນຮ້ອຍ, ອາຍຸລະຫວ່າງ 31-35 ປີ ກວມເອົາ 39.2 ສ່ວນຮ້ອຍ, ປະຊາຊົນສ່ວນໃຫຍ່ມີລະດັບການສຶກສາພຽງຈົບມັດທະຍົມຕົ້ນ ກວມ 24.4 ສ່ວນຮ້ອຍ, ລະດັບການກາງ ກວມເອົາ 27.2 ສ່ວນຮ້ອຍ, ອາຊີບແມ່ນຊາວສວນ(ເຮັດກະສິກຳ) ກວມເອົາ 72.8 ສ່ວນຮ້ອຍ, ສະມະຊິກທັງໝົດໃນຄອບຄົວ ແມ່ນ 5 ຄົນ/ຄົວເຮືອນ ກວມເອົາ 38.8 ສ່ວນຮ້ອຍ, ສະມາຊິກໃນຄົວເຮືອນທີ່ສາມາດຫາລາຍໄດ້ ແມ່ນ 5 ຄົນ/ຄົວເຮືອນ ກວມເອົາ 36.4 ສ່ວນຮ້ອຍ, ລາຍໄດ້ຂອງຄົວເຮືອນ

ລະຫວ່າງ 30-40 ລ້ານກີບ/ປີ ກວມເອົາ 58.8 ສ່ວນ

ຮ້ອຍ, ລາຍຈ່າຍຂອງຄົວເຮືອນ ລະຫວ່າງ 30-40 ລ້ານກີບ/ປີ ກວມເອົາ 55.2 ສ່ວນຮ້ອຍ, ປະຊາຊົນມີ ເນື້ອທີ່ດິນເຮັດການຜະລິດ 0.5 ເຮັກຕາ ກວມເອົາ 49.6 ສ່ວນຮ້ອຍ, ຄົວເຮືອນທີ່ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອ ຈາກໂຄງການ ກວມເອົາ 69.2 ສ່ວນຮ້ອຍ, ບໍ່ໄດ້ຮັບ ການຊ່ວຍເຫຼືອ ກວມເອົາ 30.8 ສ່ວນຮ້ອຍ, ມູນຄ່າ ການຊ່ວຍເຫຼືອ ລະຫວ່າງ 20-30 ລ້ານກີບ ກວມເອົາ 28.3 ສ່ວນຮ້ອຍ, ການຊ່ວຍເຫຼືອ(ທີ່ດິນ) ປະເພດ ດິນກະສິກໍາ ກວມເອົາ 69.2 ສ່ວນຮ້ອຍ, ການ ຊ່ວຍເຫຼືອ(ຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບ) ດ້ານການປູກຝັງ ກວມເອົາ 46.4 ສ່ວນຮ້ອຍ.

5. ວິພາກຜົນ

ຈາກຜົນຂອງການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈໃນຄັ້ງນີ້ພົບວ່າ: ປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ເສດຖະກິດຄົວເຮືອນຂອງປະຊາຊົນ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້າເຊ ປຽນ-ເຊນ້ານ້ອຍ, ເມືອງປາກຊ່ອງ, ແຂວງຈໍາປາສັກ ໂດຍພາບລວມແມ່ນ ເຫັນວ່າຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະທຸກ ຕົວທີ່ໃຊ້ໃນແບບຈໍາລອງ ສາມາດອະທິບາຍການ ປ່ຽນແປງດ້ານເສດຖະກິດຂອງຄົວເຮືອນຂອງ ປະຊາຊົນໄດ້ເຖິງ 33.22 ສ່ວນຮ້ອຍເຊິ່ງມີຄ່າF- statistic=70.88, Prob>F=0.0000 ເຊິ່ງໜ້ອຍກວ່າ ລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິທີ່ລະດັບ 0.01 ສະ ແດງວ່າ ສົມຜົນດັ່ງກ່າວສາມາດນໍາໃຊ້ໄດ້ ດ້ວຍລະ ດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນທາງສະຖິຕິ 99 ສ່ວນຮ້ອຍ.

ຜົນການວິເຄາະລະດັບຄວາມຄິດເຫັນຂອງ ປະຊາຊົນ ຕໍ່ການຝຶນຝຸ້ນຊີວິດການເປັນຢູ່ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ ຮັບຜົນກະທົບຈາກການສ້າງເຂື່ອນເຊປຽນ-ເຊນ້າ ນ້ອຍ, ເມືອງປາກຊ່ອງ, ແຂວງຈໍາປາສັກ ເຊິ່ງ ວັດແທກໃນສາມລັກສະນະຄວາມຄິດເຫັນຕໍ່ການ ກໍ່ສ້າງເຂື່ອນ, ຄວາມຄິດເຫັນຕໍ່ນະໂຍບາຍການຄຸ້ມ

ຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຄວາມຄິດເຫັນຕໍ່ການ ປະກອບສ່ວນໃນການຝຶນຝຸ້ນຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງ ປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການສ້າງເຂື່ອນເຊ ປຽນ-ເຊນ້ານ້ອຍ. ຜົນການວິເຄາະຂໍ້ ມູນພົບວ່າ ລະດັບຄວາມຄິດເຫັນຕໍ່ການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນ, ຄວາມຄິດ ເຫັນຕໍ່ນະໂຍບາຍການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຄວາມຄິດເຫັນຕໍ່ການປະກອບສ່ວນໃນການຝຶນຝຸ ຈຸ້ວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຈາກການສ້າງເຂື່ອນເຊປຽນ-ເຊນ້ານ້ອຍ ເຫັນວ່າ: ດ້ານຄວາມຄິດເຫັນຕໍ່ການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນເຊປຽນ- ເຊນ້ານ້ອຍ ມີຄ່າສະເລ່ຍສູງກວ່າໝູ່ 4.04 ຈັດຢູ່ໃນ ລະດັບຫລາຍ ແລະ ໜ້ອຍກວ່າໝູ່ແມ່ນດ້ານຄວາມ ຄິດເຫັນຕໍ່ການປະກອບສ່ວນໃນການຝຶນຝຸ້ນຊີວິດການ ເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ມີຄ່າ ສະເລ່ຍ 4.01 ຈັດຢູ່ໃນລະດັບຫລາຍ.

ຜົນການປຽບທຽບລະດັບຄວາມຄິດເຫັນ ຂອງປະຊາຊົນຕໍ່ກັບການຝຶນຝຸ້ນຊີວິດການເປັນຢູ່ ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການສ້າງເຂື່ອນເຊ ປຽນ-ເຊນ້ານ້ອຍ, ເມືອງປາກຊ່ອງ, ແຂວງຈໍາປາສັກ ໂດຍຈໍາແນກຕາມປັດໄຈສ່ວນບຸກຄົນ ພົບວ່າ ປະຊາ ຊົນທີ່ມີເພດ, ອາຍຸ, ລະດັບການສຶກສາ, ອາຊີບ ແລະ ລາຍໄດ້ ແຕກຕ່າງກັນ ມີຄວາມຄິດເຫັນ ບໍ່ແຕກຕ່າງ ກັນ ທີ່ລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05 ຢູ່ໃນ ທຸກດ້ານ. ດັ່ງນັ້ນ ; ຈິ່ງປະຕິເສດສົມ ມຸດຖານ ທຸກ ດ້ານ ເຊິ່ງເຫັນວ່າສອດຄ່ອງກັບ ສົມເພັດ ສາຍສິດາ ວົງ (2021) ທີ່ໄດ້ສຶກສາກ່ຽວກັບການຝຶນຝຸ້ນຊີວິດ ການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກ ການສ້າງເຂື່ອນນ້ຳຖ້ຳມ2 ຢູ່ບ້ານໂພນສະຫວາດ ເມືອງ ເຜືອງ ແຂວງວຽງຈັນ. ຜົນການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າພົບ ວ່າ: ການຝຶນຝຸ້ນຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ ໂດຍລວມແມ່ນຢູ່ໃນລະດັບຫລາຍ ($\bar{X} = 3.55, S.D = 0.17$), ສິ່ງທີ່ສາມາດຝຶນຝຸ້ນໄດ້ ຫລາຍທີ່ສຸດແມ່ນການສ້າງຄົນເຄືອຂ່າຍໃນຊຸມຊົນ ($\bar{X} = 4.46, S.D = 0.68$), ຮອງລົງມາແມ່ນການ ຝຶນຝຸ້ນການສ້າງສູນລວມທາງສັງຄົມ ($\bar{X} = 4.35, S.D = 1.60$), ສ່ວນການຝຶນຝຸ້ນດ້ານສຸ

ຂະ ພາບ ແລະ ການຝຶນຝຸດຄືນດ້ານຊັບສິນ ແລະ ການບໍລິການແມ່ນມີໃນຈຳນວນຫລາຍເຊັ່ນດຽວກັນ ($\bar{X} = 3.47, S.D = 0.73$); ສຳລັບການຝຶນຝຸດຈັດສັນທີ່ດິນ, ການຝຶນຝຸດການສ້າງອາຊີບ, ການຝຶນຝຸດການສ້າງເຮືອນ ແລະ ການຝຶນຝຸດດ້ານໄພສະນາການແມ່ນຍັງມີຫລາຍໃນລະດັບປານກາງ ($\bar{X} = 2.68, S.D = 0.70$) ການທົດສອບສົມມຸດຖານແຍກຕາມເພດ, ອາຍຸ, ເຜົ່າ, ອາຊີບ ແລະ ລະດັບການສຶກສາຕໍ່ກັບການຝຶນຝຸດຊີວິດ ການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ ບ້ານໂພນສະຫວາດ, ເມືອງເຜືອງ, ແຂວງວຽງຈັນ ໂດຍລວມແມ່ນມີຄວາມຄິດເຫັນທີ່ບໍ່ແຕກຕ່າງກັນ ດ້ວຍລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິຫລາຍກວ່າ 0.05. ເຊິ່ງບໍ່ສອດຄ່ອງກັບສາລິກາ ອ່ອນສີ (2020) ໄດ້ມີການສຶດສາກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງການຈັດສັນຍົກຍ້າຍປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການເຂື່ອນໄຟຟ້າ ເຊປຽນ-ເຊນ້ຳນ້ອຍ ເມືອງປາກຊ່ອງ ແຂວງຈຳປາສັກ ຜົນຂອງການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບການຝຶນຝຸດຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນພົບວ່າ ແຜນ ການຝຶນຝຸດຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນທີ່ເປັນມາດຕາການແກ້ໄຂຜົນກະທົບທີ່ເກີດຈາກໂຄງການ ແລະ ການຝຶນຝຸດຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ ແມ່ນຢູ່ໃນລະດັບປານກາງທຸກດ້ານເຊັ່ນ: ການກວດກາຄືນຜົນສຳເລັດໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການຝຶນຝຸດຊີວິດການເປັນຢູ່ແມ່ນປານກາງ ($\bar{X} = 2.66$), ແຜນການຊຸດຍູ້ສົ່ງເສີມອາຊີບການປູກຝັງ ສະເລ່ຍແມ່ນ ($\bar{X} = 2.57$), ລະດັບຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບແຕ່ລະຄົວເຮືອນສະເລ່ຍແມ່ນປານກາງ ($\bar{X} = 2.67$), ການຊ່ວຍເຫລືອໃນໄລຍະຂ້າມຜ່ານເຫັນວ່າຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທີ່ໄດ້ມີການຍົກຍ້າຍໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫລືອໃນຕະຫລອດໄລຍະຂ້າມຜ່ານ 3 ປີ ສະເລ່ຍແມ່ນປານກາງ ($\bar{X} = 2.21$).

6. ສະຫຼຸບຜົນ

ຜ່ານການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບປັດໄຈທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ລາຍໄດ້ຄົວເຮືອນ ຂອງປະຊາຊົນ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້າເຊປຽນ-ເຊນ້ຳນ້ອຍເມືອງປາກຊ່ອງ ແຂວງຈຳປາສັກ, ມີຈຸດປະສົງເພື່ອສຶກສາເຖິງປັດໄຈທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ລາຍໄດ້ຄົວເຮືອນຂອງປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນເຊປຽນ-ເຊນ້ຳນ້ອຍ, ເມືອງປາກຊ່ອງ, ແຂວງຈຳປາສັກ, ເພື່ອສຶກສາເຖິງຄວາມຄິດເຫັນຂອງປະຊາຊົນຕໍ່ກັບການຝຶນຝຸດຊີວິດການເປັນຢູ່ ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນເຊປຽນ-ເຊນ້ຳນ້ອຍ, ເມືອງປາກຊ່ອງ, ແຂວງຈຳປາສັກ ແລະເພື່ອປຽບທຽບລະດັບຄວາມຄິດເຫັນຂອງປະຊາຊົນ ຕໍ່ກັບການຝຶນຝຸດຊີວິດການເປັນຢູ່ ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນເຊປຽນ-ເຊນ້ຳນ້ອຍ, ເມືອງປາກຊ່ອງ, ແຂວງຈຳປາສັກ.

ເປັນການສຶກສາທັງແບບປະລິມານ ໂດຍມີເຄື່ອງມືເກັບກຳຂໍ້ມູນແມ່ນແບບສອບຖາມ ກຸ່ມຕົວຢ່າງ ຈຳນວນ 250 ສະບັບ, ເພື່ອນຳມາຄົ້ນຄວ້າວິໄຈຂໍ້ມູນດ້ວຍໂປຣແກມສຳເລັດຮູບທາງສະຖິຕິໂດຍໃຊ້ສະຖິຕິຜັນລະນາ ແລະ ສະຖິຕິອ້າງອີງ ແລະ ຜູ້ສຶກສາ ສາມາດສະຫລຸບຜົນການສຶກສາໄດ້ດັ່ງນີ້:

- ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປຂອງຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມ

ຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມສ່ວນຫຼາຍເປັນ ເພດ ຊາຍ, ອາຍຸແມ່ນ 30-35, ລະດັບການສຶກສາ ຈົບມັດທະຍົມຕົ້ນ, ອາຊີບ ເຮັດກະສິກຳ, ລາຍໄດ້ ລະຫວ່າງ 30-40 ລ້ານກີບ/ປີ.

1) ປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ລາຍໄດ້ຄົວເຮືອນຂອງປະຊາຊົນ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້າເຊປຽນ-ເຊນ້ານ້ອຍ, ເມືອງປາກຊ່ອງ, ແຂວງຈໍາປາສັກ.

ຜົນການວິເຄາະແບບຈໍາລອງປັດໄຈທີ່ມີການພົວພັນກັບການສ້າງລາຍໄດ້ຄົວເຮືອນ, ຜົນການທົດສອບ ປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ເສດຖະກິດຄົວເຮືອນຂອງປະຊາຊົນ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້າ ເຊປຽນ-ເຊນ້ານ້ອຍ, ເມືອງປາກຊ່ອງ, ແຂວງຈໍາປາສັກ. ຜົນວ່າ: ຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະທຸກຕົວທີ່ໃຊ້ໃນແບບຈໍາລອງ ສາມາດອະທິບາຍການປ່ຽນແປງດ້ານເສດຖະກິດຂອງຄົວເຮືອນໄດ້ 33.22 ສ່ວນຮ້ອຍ ເຊິ່ງມີຄ່າ $F\text{-statistic}=70.88$, $\text{Prob}>F=0.0000$ ເຊິ່ງໜ້ອຍກວ່າລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິທີ່ລະດັບ 0.01 ສະແດງວ່າ ສົມຜົນດັ່ງກ່າວສາມາດນໍາໃຊ້ໄດ້ ດ້ວຍລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນທາງສະຖິຕິ 99 ສ່ວນຮ້ອຍ ເມື່ອພິຈາລະນາລາຍລະອຽດຂອງແຕ່ລະປັດໄຈພົວວ່າ: ເພດຂອງຫົວໜ້າຄົວເຮືອນ (Sex), ອາຍຸຂອງຫົວໜ້າຄົວເຮືອນ (Age), ຈໍານວນສະມາຊິກພາຍໃນຄົວເຮືອນ (Member) ອາຊີບຫຼັກຂອງຫົວໜ້າຄົວເຮືອນ (Job), ເນື້ອທີ່ດິນສວນ (Gr), ຄົວເຮືອນທີ່ມີສັດລ້ຽງ ໄກ່(Ch), ຄົວເຮືອນທີ່ມີລົດຕ່ອກໆ (Trc), ຄົວເຮືອນທີ່ມີການຄ້າຂາຍຢ່ອຍ/ຂາຍສິ່ງ(Gs), ຄົວເຮືອນທີ່ຍຶດຖືອາຊີບບໍລິການເປັນຫລັກ (Ms), ຄົວເຮືອນທີ່ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫລືອຈາກໂຄງການ (Aid) ແມ່ນມີການພົວພັນກັນໃນທິດທາງດຽວກັນກັບເສດຖະກິດຄົວເຮືອນຂອງປະຊາຊົນ ມີຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ ດ້ວຍລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ 90, 95 ແລະ 99 ສ່ວນຮ້ອຍ.

ສ່ວນລະດັບການສຶກສາຂອງຫົວໜ້າຄົວເຮືອນ (Edu), ລະດັບການສຶກສາຂອງສະມາຊິກພາຍໃນຄົວເຮືອນ (Hedu), ຄົວເຮືອນທີ່ມີສັດລ້ຽງແບ້ (Goat), ຄົວເຮືອນທີ່ມີສັດລ້ຽງ ໝູ (Pig), ຄົວເຮືອນທີ່ມີການຄ້າຂາຍສິນຄ້າກະສິກໍາ (As) ແລະ

ຄົວເຮືອນທີ່ມີການຄ້າຂາຍເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (Fs) ແມ່ນມີການພົວພັນກັນໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັນກັບເສດຖະກິດຄົວເຮືອນຂອງປະຊາຊົນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບ.

2) ລະດັບຄວາມຄິດເຫັນຂອງປະຊາຊົນຕໍ່ການຝຶນຜູ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງປະຊາຊົນພາຍຫລັງໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຈາກການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນເຊປຽນ-ເຊນ້ານ້ອຍ, ເມືອງປາກຊ່ອງ, ແຂວງຈໍາປາສັກ

ຜົນການຄົ້ນຄວ້າຂໍ້ມູນ ລະດັບຄວາມຄິດເຫັນຂອງປະຊາຊົນຕໍ່ການຝຶນຜູ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນພາຍຫລັງໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຈາກການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນເຊປຽນ-ເຊນ້ານ້ອຍ, ເມືອງປາກຊ່ອງ, ແຂວງຈໍາປາສັກ ລວມທັງໝົດ ຈໍານວນ 3 ດ້ານຄື: ຄວາມຄິດເຫັນຕໍ່ການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນເຊປຽນ-ເຊນ້ານ້ອຍ, ຄວາມຄິດເຫັນຕໍ່ນະໂຍບາຍການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ແລະ ຄວາມຄິດເຫັນຕໍ່ການປະກອບສ່ວນໃນການຝຶນຜູ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກເຂື່ອນເຊປຽນ-ເຊນ້ານ້ອຍ, ເມືອງປາກຊ່ອງ, ແຂວງຈໍາປາສັກ ໂດຍລວມແມ່ນເຫັນວ່າຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍທັງສາມດ້ານ

$$(\bar{X} = 4.04, S.D = 0.78)$$

$$(\bar{X} = 4.03, S.D = 0.81)$$

$$(\bar{X} = 4.01, S.D = 0.80)$$

3) ປຽບທຽບລະດັບຄວາມຄິດເຫັນຂອງປະຊາຊົນຕໍ່ກັບການຝຶນຜູ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຈາກການສ້າງເຂື່ອນເຊປຽນ-ເຊນ້ານ້ອຍ, ເມືອງປາກຊ່ອງ, ແຂວງຈໍາປາສັກ.

ຜົນການສຶກສາເຫັນວ່າ ຈາກການທົດສອບ ສົມມຸດຖານເພື່ອປຽບທຽບລະດັບຄວາມຄິດເຫັນ ຂອງປະຊາຊົນຕໍ່ກັບການຝຶ້ນຜູ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການສ້າງເຂື່ອນເຊ ປຽນ-ເຊນ້ານ້ອຍ, ເມືອງປາກຊ່ອງ, ແຂວງຈໍາປາສັກ ຜົບວ່າ ປະຊາຊົນທີ່ມີ ກຸ່ມເພດ, ກຸ່ມອາຍຸ, ອາຊີບ, ລະດັບການສຶກສາ ແລະ ລາຍໄດ້ ທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ມີ ຄວາມຄິດເຫັນຂອງປະຊາຊົນຕໍ່ການຝຶ້ນຜູ້ຊີວິດການ ເປັນຢູ່ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການສ້າງ ເຂື່ອນເຊປຽນ-ເຊນ້ານ້ອຍ, ເມືອງປາກຊ່ອງ, ແຂວງຈໍາປາສັກ ເຫັນວ່າບໍ່ແຕກຕ່າງກັນ ທີ່ລະດັບ ຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05 ຢູ່ໃນທຸກດ້ານ.

+ ຂໍ້ຈຳກັດໃນການສຶກສາ

- ໄລຍະທາງໄປຫາເຂດຄົ້ນຄວ້າວິໄຈແມ່ນຫ່ງ ໄກ;
- ການວິໄຈໃນຄັ້ງນີ້ແມ່ນແມ່ນການເກັບກຳຂໍ້ ມູນຫລັງຈາກການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນສໍາເລັດແລ້ວ , ເຊິ່ງບໍ່ສາມາດເກັບກຳຂໍ້ ມູນກ່ອນການ ກໍ່ສ້າງເຂື່ອນ;
- ການທົບທວນທົດສະດີຍັງມີຂໍ້ ຈຳກັດໃນ ການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ;
- ການວິໄຈໃນຄັ້ງນີ້ແມ່ນໄດ້ເຈາະຈົງວິທີການ ວິໄຈແບບປະລິມານເທົ່ານັ້ນ;
- ກຸ່ມຕົວຢ່າງແມ່ນບໍ່ໄດ້ຈຳແນກຄອບຄົວທີ່ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມ.

+ ຂໍ້ແນະນຳ

- ແນະນຳຕໍ່ເຈົ້າຂອງໂຄງການ
 - ການສ້າງແຜນການແຕ່ລະຢ່າງຄວນໃຫ້ມີຄວາມ ລະອຽດ, ຊັດເຈນ ແລະ ຕ້ອງແຈ້ງຕໍ່ອົງການ ປົກຄອງບ້ານຮັບຊາບ ແລະ ນອກນັ້ນການສ້າງ

ແຜນຄວນຄຳນຶງຕໍ່ ກັບປະຊາຊົນຄວນໃຫ້ ເຂົາເຈົ້າໄດ້ມີສ່ວນຮ່ວມຫລາຍໆ, ເປັນປົກກະຕິ ແລະ ຕໍ່ເນື່ອງ.

- ເຈົ້າຂອງໂຄງການຄວນເອົາໃຈໃສ່ຢ່າງລະອຽດ ໃນການລົງເກັບກຳຂໍ້ມູນ ເພື່ອດຳເນີນການປະ ເມີນລະດັບຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ໂຄງການຄວນດຳເນີນການປະເມີນແຕ່ລະ ດ້ານ (ຮອບດ້ານ) ຂອງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງ ປະຊາຊົນເປັນຂັ້ນຕອນ.
- ໂຄງການຕ້ອງໄດ້ປັບປຸງຄືນການຝຶກອົບຮົມ ວິຊາຊີບໃຫ້ປະຊາຊົນຢ່າງຈິງຈັງ ແລະປົກກະຕິ ຈົນກວ່າວ່າປະຊາຊົນຈະສາມາດຮັບຮູ້, ເຂົ້າໃຈ ຈົນສາມາດເຮັດເປັນ ແລະ ມີອາຊີບທີ່ແນ່ນອນ ແລະໝັ້ນຄົງ, ບວກກັບການຈັດສັນຜົນທີ່ທຳມາ ຫາກົນຢ່າງຖືກຕ້ອງ ສອດຄ່ອງກັບແຜນ, ມີ ຄວາມເໝາະສົມ ແລະພຽງພໍ.
- ໂຄງການຄວນຖືເອົາຄົນ(ປະຊາຊົນ) ເປັນ ວຽກບຸລິມະສິດທີ່ສຳຄັນ ແລະ ເບິ່ງແຍງເຂົາເຈົ້າ ໃຫ້ດີ, ຍາວນານ ແລະ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຊີວິດການ ເປັນຢູ່ເຂົາເຈົ້າໃຫ້ດີຂຶ້ນເລື້ອຍໆ.
- ແນະນຳຕໍ່ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຂອງລັດ
 - ອົງການປົກຄອງແຂວງ, ເມືອງ ແລະ ພາກສ່ວນ ກ່ຽວຂ້ອງ ຄວນໄດ້ລົງຕິດຕາມເບິ່ງຄືນ ເພື່ອຮູ້ ໄດ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ຖືກຜົນ ກະທົບ ວ່າການຝຶ້ນຜູ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງ ເຂົາເຈົ້າເປັນໄປຕາມແຜນການທີ່ໄດ້ຕົກລົງ ຮ່ວມກັນແລ້ວບໍ່, ເພື່ອເປັນການຊຸກຍູ້ໃຫ້ ໂຄງການໄດ້ສືບຕໍ່ປະຕິບັດແຜນການປະເມີນ ລະດັບຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງປະຊາຊົນ ຮັບປະກັນໃຫ້ດີຂຶ້ນ 200 ສ່ວນຮ້ອຍ.
 - ໃນເວລາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກຕົວຈິງ ອົງການປົກຄອງເມືອງ, ບ້ານ ແລະພາກສ່ວນ

ກ່ຽວຂ້ອງ ຄວນລົງຕິດຕາມຮ່ວມກັບໂຄງການ ເພື່ອຊອກຫາວິທີທາງແກ້ໄຂບັນຫາຮ່ວມກັນ ໂດຍສະເພາະບັນຫາການຊົດເຊີຍທີ່ຍັງບໍ່ທັນ ສໍາເລັດ, ບັນຫາການຝຶນຝົນຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງ ປະຊົນເປັນຕົ້ນ, ການຈັດສັນທີ່ດິນກະສິກໍາໃຫ້ ໝາະສົມ ແລະພຽງພໍ, ການຝຶກອົບ ຮົມວິຊາ ຊີບ, ການສະໜອງແນວພັນ ລວມທັງການ ຊອກຕະຫລາດເພື່ອຈໍາໜ່າຍຜົນຜະລິດກະສິກໍາ.

- ແນະນຳຕໍ່ກັບຜູ້ຕ້ອງການສຶກສາຄັ້ງຖັດໄປ
- ສໍາລັບຜູ້ທີ່ສົນໃຈຢາກສຶກສາຄັ້ງຖັດໄປ ຖ້າຕ້ອງ ສຶກສາໃນຫົວຂໍ້ຕ້າຍຄືກັນ ຕ້ອງເກັບກໍາຂໍ້ມູນທັງ ກ່ອນ ແລະ ຫຼັງການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນ;
- ຜູ້ສຶກສາຄວນເກັບຂໍ້ມູນທັງສອງຮູບແບບ ຄືທາງ ດ້ານປະລິມານ ແລະ ທາງດ້ານຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວນເກັບຂໍ້ມູນເຈາະຈົງສະເພາະຄອບຄົວທີ່ໄດ້ຮັບ ຜົນກະທົບທາງກົງເພື່ອມາວິໄຈ;
- ສໍາລັບຜູ້ທີ່ສົນໃຈຢາກສຶກສາຄັ້ງຖັດໄປ ຄວນສຶກ ສາໃນເລື່ອງການ ການກວດກາ ແລະ ປະເມີນ ລະດັບຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ຖືກຜົນ ກະທົບ ເນື່ອງຈາກໂຄງການຮັບປະກັນວ່າ ຈະໃຫ້ ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນ ກະທົບດີຂຶ້ນໃຫ້ໄດ້ 200 ສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງລະດັບ ຊີວິດການເປັນຢູ່ກ່ອນຖືກກະທົບຈາກໂຄງການ.

7. ຄວາມຮູ້ບຸນຄຸນ

ຂ້າພະເຈົ້າ ນັກສຶກສາປະລິນຍາໂທ ເສດຖະສາດ ສາຂາ ການພັດທະນາຊຸມຊົນ ແບບຍືນ ຍົງ ຮຸ່ນທີI ສຶກສາ 2023-2024, ຄະນະ ເສດຖະສາດ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ, ມະຫາວິທະຍາໄລຈໍາປາສັກ ຂໍຖືເປັນກຽກຢ່າງສູງ ຂໍ ສະແດງຄວາມຂອບໃຈ ແລະ ຮູ້ບຸນຄຸນອັນລືນເຫລືອ ມາຍັງຄະນະນໍາ ແລະ ບັນດາຄູອາຈານຂອງ

ມະຫາວິທະຍາໄລຈໍາປາສັກ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນ ທ່ານ ປອ ແສງສຸລິຍາ ຈັນທະນາຄອນ ໃນນາມ ອາຈານທີ່ປຶກສາຜ່ອມດ້ວຍທ່ານ ປທ ກອງຄໍາ ແກ້ວ ອຸ່ນວົງ, ທ່ານ ປທ ໂສວັດ ຄໍາພູວັນ ຜູ້ຊ່ວຍອາຈານທີ່ ປຶກສາ ທີ່ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ຊີ້ນໍາ, ແນະນໍາ, ໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ທາງດ້ານວິຊາການ ແລະການກວດແກ້ບົດຕະຫຼອດ ໄລຍະເວລາການຄົ້ນຄວ້າ ຂຽນບົດວິທະຍານິພົນໃນ ຄັ້ງນີ້ ຈົນໄດ້ຮັບຜົນສໍາເລັດຕາມຈຸດປະສົງ ແລະ ລະດັບຄາດໝາຍທີ່ກໍານົດໄວ້; ຂໍສະແດງຄວາມ ຂອບໃຈມາຍັງພະແນກພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ແຂວງ, ອົງການປົກຄອງເມືອງປາກຊ່ອງ ຜ່ອມດ້ວຍອົງການ ປົກຄອງບ້ານ ແລະ ພໍ່ແມ່ປະຊາ ຊົນ ໃນ 12 ບ້ານ ແລະ ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຮັບຜິດຊອບໂຄງການ ເຂື່ອນໄຟຟ້າເຊປຽນ-ເຊນໍ້ານ້ອຍ ທີ່ໄດ້ເອົາອໍານວຍ ຄວາມສະດວກ, ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອ, ໃຫ້ການຮ່ວມ ມື ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນຕ່າງໆໃນການຂຽນບົດວິທະ ຍານິພົນຈົນສໍາເລັດ, ຂໍສະແດງຄວາມຂອບໃຈມາຍັງ ຄອບ ຄົວ ແລະບັນດາໝູ່ເພື່ອນທີ່ຊ່ວຍເປັນກໍາລັງໃຈ ແລະ ໃຫ້ ການສະໜັບສະໜູນດ້ານຕ່າງໆຕະຫລອດ ມາ. ທ້າຍສຸດນີ້, ຂ້າພະເຈົ້າຂໍອວຍພອນໄຊອັນ ປະເສີດ ມາຍັງບັນດາທ່ານທຸກພາກສ່ວນຈຶ່ງມີ ສຸຂະພາບ ເຂັ້ມແຂງ ແຂງແຮງ ແລະ ປະສົບຜົນສໍາ ເລັດໃນທຸກໜ້າທີ່ວຽກງານ ມີຜົນງານອັນ ໃໝ່ ໃຫຍ່ຫຼວງກວ່າເກົ່າ.

8. ເອກກະສານອ້າງອີງ

ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້. (2017). ດໍາລັດວ່າ ດ້ວຍ ມາດຕະຖານພື້ນທຸກ ແລະ ມາດຕະຖານ ການພັດທະນາ, ນະຄອນ ຫລວງວຽງຈັນ.
ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້. (2018). ກົດໝາຍວ່າ ດ້ວຍການຈັດສັນພູມລໍາເນົາ ແລະ ອາຊີບ, ນະ ຄອນຫລວງວຽງຈັນ.

- ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ.(2016). ບົດສະຫລຸບລາຍງານຕໍ່ລັດຖະບານກ່ຽວກ່ຽວກັບໂຄງການພັດທະນາເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງງານນໍ້າເຊປຽນ-ເຊນໍ້ານ້ອຍ, ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ.
- ກົມທຸລະກິດພະລັງງານ, ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່'. (2016). ແຜນຍຸດທະສາດການພັດທະນາພະລັງງານ ຂອງກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່, ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ.
- ຄະນະກຳມະການຍົກຍ້າຍ-ຈັດສັນ ແລະ ພື້ນຜູ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ ຂອງໂຄງການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນເຊປຽນ-ເຊນໍ້ານ້ອຍ. (2018). ບົດລາຍງານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຍົກຍ້າຍ-ຈັດສັນ ແລະ ພື້ນຜູ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາ ຊົນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ, ເມືອງປາກຊ່ອງ ແຂວງຈໍາປາສັກ.
- ສະພາແຫ່ງຊາດ.(2021).ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ 5ປີຄັ້ງທີIX (2021-2025), ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ.
- ສາລິກາ ອ່ອນສີ ແລະ ຄະນະ. (2020). ການຄຸ້ມຄອງການຈັດສັນຍົກຍ້າຍປະຊາຊົນຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງ ການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້າເຊປຽນ-ເຊນໍ້ານ້ອຍ ເມືອງປາກຊ່ອງ ແຂວງຈໍາປາສັກ. ພິມຄັ້ງທີ1 ຄະນະວິທະຍາສາດສັງຄົມ ມະຫາວິທະຍາ ໄລແຫ່ງຊາດ, ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ.
- ສຸພິນ ໄຊອໍາພອນ. (2000). ຄຸນນະພາບຊີວິດຂອງຄົນໄທທີ່ປຽບທຽບກັນລະຫວ່າງ ຄົນໃນຕົວເມືອງ ແລະ ຊົນນະ ບົດ, ສະຖາບັນພັດທະນາບໍລິຫານສາດ, ປະເທດໄທ.
- ສໍາລານ ສາຣຸໂນ.(2001).ການວິໄຈ ແລະ ການພັດທະນາລະບົບກະສິກໍາ, ແຂວງກະບີ ປະເທດໄທ.
- ສອນທະວີ ເພັດຈະເລີນ. (2021). ສຶກສາການຈັດສັນພູມລຳເນົາໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໄຟຟ້າພັດ ນໍ້າຖ້ວມຢູ່ເມືອງສະໜາມໄຊ ແຂວງອັດຕະປື, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ, ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ.
- ສິມເພັດ ສາຍສິດາວົງ. (2021). ສຶກສາການພື້ນຜູ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການສ້າງເຂື່ອນ ນໍ້າຖ້ວມ2 ຢູ່ບ້ານໂພນສະຫວາດ ເມືອງເຜືອງ ແຂວງວຽງຈັນ, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ, ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ.
- ເດຊາ ບຸນຄໍາ. (1993). ແນວຄິດ ແລະ ການພື້ນຜູ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ ຈາກໂຄງການພັດທະນາ, ມະຫາວິ ທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ.
- ປູນຍາອາພາ ສິຣິຄິຣິນ.(2013). ສຶກສາກ່ຽວກັບເຂື່ອນບ້ານກຸ່ມ ສິ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ເສດຖະກິດ ແລະ ການປ່ຽນແປງວິຖີການດໍາລົງຊີວິດ ຂອງປະຊາຊົນ ບ້ານຜາຊັນ ຕໍາບົນສໍາໂຮງ ເມືອງໂພທິໃສ ແຂວງອຸບົນລາດຊະທານີ ປະເທດໄທ.
- ພະແນກພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ແຂວງ ຈໍາປາສັກ . (2022). ບົດລາຍງານຕໍ່ກອງປະຊຸມສະຫຼຸບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ປະຈໍາປີ 2022 ແລະ ທິດທາງແຜນການປະຈໍາປີ 2023, ຄັ້ງວັນທີ 26 ເມສາ 2023.
- ຝາມ ຫົວຕີ້. (2013).ສຶກສາກ່ຽວກັບນະໂຍບາຍການຊົດເຊີຍຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ຫລັງການສໍາປະທານທີ່ດິນ ເຜືອການພັດທະນາພະລັງງານໄຟຟ້ານໍ້າຕົກ, ປະເທດຫວຽດນາມ.
- ອົງອາດ ຣຸກຄະວັດທະນະກຸນ.(2015). ສຶກສາປັດໄຈທີ່ມີອິດທິພົນຕໍ່ການປ່ຽນແປງລາຍໄດ້ຂອງ

- ປະຊາຊົນໃນພື້ນທີ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ
ພິເສດ ໜອງຄາຍ-ມຸກດາຫານ-ແມ່ສອດ
ປະເທດໄທ.
- ອະຣິຍະສັກ ແສງທອງ.(2019).ສຶກສາການຈັດ
ສັນຍາລຳເນົາໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນ
ກະທົບຈາກໂຄງການເຂື່ອນໄຟ ຝ້ານນ້ຳເທີນ1
ບ້ານຫ້ວຍຫອຍ ເມືອງວຽງທອງ ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ,
ມະຫາວິທະຍາ ໄລແຫ່ງຊາດ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ.
- ອຸໄລພອນ ຈັນທະລາ.(2019). ສຶກສາຫົວຂໍ້ຄວາມ
ຄິດເຫັນຕໍ່ຂະບວນການຝຶນຜູ້ຊີວິດການເປັນຢູ່
ຂອງປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກ
ໂຄງການສ້າງເຂື່ອນໄຟຝ້ານນ້ຳຂອງໄຊຍະບູລີ
ບ້ານນາຕໍ່ໃຫຍ່, ເມືອງໄຊຍະບູລີ, ແຂວງໄຊ
ຍະບູລີ, ມະຫາວິທະ ຍາໄລແຫ່ງຊາດ,
ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ.
- Ahmad Z.(2013), Factors Affecting the
Household Income of Farmer in the
Irrigation Area
Project in MUDA Malaysia.
- Arshad, Imran.(2001), Economic Theory,
Transition and Alternatives:
Applications to Lao PDR.
- Brooks & John. (2018). The Definitions of
Income"(2018).Georgetown Law
Faculty Publications and Other
Works. 1952.
- Cemea, M.M. (1999) The Economics of
involuntary Resettlement: Questions
and Challenges. Washington, DC:
The World Bank. Pham HU TY
(2013).
- United Nations Environment Programme.
(2007).“DamsandDevelopment:Rele
vant Practices for Improved
Decision-Making.” The Secretariat of
the Dams and Development Project,
Division of Environmental Policy
- Implementation. Nairobi, Kenya.
2007.
- World Bank. (2007). “Clean Energy for
Development Investment
Framework: Progress Report on the
World Bank Group Action Plan.”
DC2007–0018. Washington, DC.
September 27, 2007.
- Yamane, T. (1973). Statistics: An
Introductory Analysis. 3rd Edition.
Harper and Row, NewYork